

F.t. forvaltningslov

sen af dette spørgsmål. Når bestemmelserne i lovforslagets § 4, stk. 1 og 2, gøres tilsvarende anvendelige, kan en sådan ordning da heller ikke antages at give anledning til praktiske vanskeligheder. Denne hovedregel svarer til, hvad der gælder efter den svenske forvaltningslov og efter den norske forvaltningslov, for så vidt angår medlemmer af kollegialt sammensatte forvaltningsmyndigheder.

I dansk forvaltningsret har der imidlertid i forbindelse med forskellige kollegialt sammensatte forvaltningsorganer udviklet sig regler, hvorefter det tillades, at det pågældende medlem selv deltager i forvaltningsorganets behandling og afgørelse af spørgsmålet om, hvorvidt medlemmer er inhabile. Det gælder således navnlig med hensyn til kommunalbestyrelsernes behandling af sådanne spørgsmål. I § 8, stk. 1, 2. pkt., i normalforretningsordenen for kommunalbestyrelser anføres det således, at et kommunalbestyrelsesmedlem ikke er afskåret fra at deltage i kommunalbestyrelsens forhandling og afstemning om, hvorvidt han er inhabil. En tilsvarende bestemmelse er indeholdt i § 8, stk. 1, 2. pkt., i forretningsordenen for ligningskommissionerne. Tilsvarende regler er i øvrigt fastsat i § 61, jfr. § 62, stk. 2, i retsplejeloven om domstolenes behandling af spørgsmålet om dommers inhabilitet.

Da hensyn af tilsvarende art som de, der ligger bag den pågældende bestemmelse i den kommunale normalforretningsorden, kan gøre sig gældende for andre kollegiale forvaltningsorganers vedkommende, er det derfor i 2. pkt. foreslået, at lignende specialregler på andre områder opretholdes.

Efter justitsministeriets opfattelse må gennemførelsen af den foreslåede almindelige regel i § 6, stk. 3, imidlertid medføre, at det i forbindelse med fremtidige ændringer af lovgivning og administrative forskrifter, der regulerer de pågældende områder, nøje overvejes, om der er behov for at opretholde sådanne særregler, der fraviger den almindelige regel i forvaltningsloven.

Til kapitel 3

Bestemmelserne i dette kapitel indeholder regler om forvaltningsmyndighedernes pligt til at yde borgerne vejledning og om borgernes ret til at lade sig repræsentere eller bistå under forvaltningens behandling af deres sag.

Til § 7

Bestemmelsen i § 7, stk. 1 fastslår, at der for alle forvaltningsmyndigheder gælder en almindelig

pligt til at vejlede borgerne. Bestemmelsen indebærer, at der skal ydes fornøden vejledning afhængig af sagens karakter og de konkrete omstændigheder. Vejledning kan ydes skriftligt f.eks. som en trykt generel vejledning, som udleveres til alle, der retter henvendelse til myndigheden, eller som en individuel mundtlig vejledning eller efter omstændighederne på begge måder. Vejledningen bør sikre, at borgeren får tilstrækkelig orientering om de regler, der gælder på det pågældende forvaltningsområde, om hvilken fremgangsmåde der skal følges af den, der henvender sig til myndigheden, og om hvilke oplysninger, som skal tilvejebringes af borgeren.

En myndighed bør også i fornødent omfang bistå en borger, der retter henvendelse til myndigheden, med at udfylde eventuelle ansøgningskemaer, anmeldelser eller lignende.

Har en borger rettet personlig eller telefonisk henvendelse til en forkert myndighed, bør den pågældende orienteres om, til hvilken myndighed henvendelsen skal rettes. I bestemmelsen i § 7, stk. 2, er det præciseret, at henvendelsen, hvis den fremkommer skriftligt til en forkert myndighed, af denne skal videresendes til den rette myndighed. Om baggrunden for bestemmelsen henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 8 b.

Til § 8

I § 8, stk. 1 er det som et almindeligt princip fastsat, at en part i en sag, hvori der er eller vil blive truffet afgørelse af en forvaltningsmyndighed, på ethvert tidspunkt af sagens behandling kan vælge at lade sig repræsentere eller bistå af andre.

Der er ikke i bestemmelsen fastsat regler om, hvem der kan repræsentere eller bistå en part. Parten kan således lade sig repræsentere eller bistå af såvel sagkyndige – f.eks. en advokat eller en revisor – som af andre. Da den, der repræsenterer andre, i visse tilfælde kan pådrage sig straf- og erstatningsansvar, vil det normalt kunne kræves, at den, der repræsenterer en part, er myndig. Derimod vil der som regel ikke være noget til hinder for, at mindreårige, der har den fornødne modenhed, bistår en part, f.eks. at et barn bistår sine forældre som tolk. Parten vil i almindelighed også kunne lade sig repræsentere af en interesseorganisation.

Efter bestemmelsen kan parten lade sig repræsentere i forbindelse med hele sagens behandling, men parten kan også vælge kun at lade sig repræsentere under en del af sagens behandling eller